

B2-páholy

Adósságom, súlyos adósságom van a Sikoly folyóirat felé, amely a mostani a Napút-szám vendége. De jó is, hogy valamit most letudhatok ebből az adóssá-gomból, legalább egy nyilvános bocsánatkérés formájában! Történt ugyanis, hogy a Sikoly (Alapító, Kiadó: Sziveri János Művészeti Színpad, Muzsla, Szerbia) főszerkesztő-je, Sándor Zoltán jó pár évvel ezelőtt azzal a megtisztelő kéréssel fordult hozzám, hogy az általuk szervezett-szerkesztett Sziveri-számhoz írjak bevezetőt. Amit én lelkesen el is vállaltam, és nagyon örültem figyelmüknek és akkori bátorságuknak. Amit végül nem írtam meg (szokásommal ellentétben). Hivatkozhattam különös betegsémemre, amikor is képtelen vagyok emberi kommunikációra, írásra különösképpen nem, de a dolog így sincs megnyugtatóan elintézve. Én ugyanis szerettem volna azt a beveze-tőt megírni! Ha önző vagyok, azt mondom, nekem járt volna az a bevezető – akár a Sziverivel barátságunk okán. Ha nem vagyok önző, azt mondom, nekem járt volna az a bevezető – akár a Sziverivel eltöltött közös alkotó- és alkotásra serkentő idők okán. Ha csak egyszerűen akarom megfogalmazni, ami bennem járt: nekem beszédem lett volna Sziveriről. Arról a Sziveri Jánosról, *aki volt*. (Végül Papírváros című regényem egyik kötetében emlékezem meg az *alakjáról*.)

A Sikoly-szám megjelent, természetesen valaki írt hozzá bevezetőt, én nem vet-tem a kezembe se, mert nem éreztem magamban erőt hozzá, és azt sem éreztem, hogy jogom lenne az összeállításban kutakodni. Akkor még (és vagy már) nem volt Sziveri az irodalmi érdeklődés fontosabb köreiben, ahogy életében sem kapta meg azt az elismerést, amit megérdemelt volna. Persze, lehet, hogy megkapta, de akit folyamatosan ölnék – előbb otthon az ellenségei és az övéi, utóbb Magyarországon a könyörtelen betegség s némely hazai irigye-ellensége –, nem biztos, hogy észreveszi, hogy szeretik, vagy hogy becsülik is. (Halálos ágyán még egy költőtársa okoskodásba csomagolt garázda szövegét kellett olvasnia a költészetéről, végtelen csalódással és végképp elveszített reménykedéssel...)

Sok mindent el kellett volna mondanom, amit nem mondhattam el még, és amit nem fogok már elmondani. De. Ahogy Fodor Ákosról le kellett írnom a közelmúltban, hogy egyike volt a huszadik században élt legnagyobb költőinknek, ugyanúgy kell ezt Sziveriről is kijelentennem. Az irodalmi kánon – vagy a magát mainstreamnek tekintő vékony és ügyeskedő réteg – előbbiről egyáltalán nem vesz tudomást, utóbbinak néha valami csontot odadob. Túl sokat nem, mert még halálában is veszélyes lehet az élők szaros kis éltük végéig tartó halhatatlanságára. El kellett volna mesélnem, hogy milyen szerkesztő volt, miért volt zseniálisan jó szerkesztő (mert szerkesztőség-szervező volt) – és hogy ettől tudott az új symposion rendkívül fontos fóruma lenni (a Mozgó Világ mellett) a nyolcvanas évek formák és politikai falak ellen lázadó irodalmának –, meg azt is, hogy miért volt felelőtlenül trehány szerkesztő, ha a szerkesztőt szerkesztőként képzeljük magunk elé. El kellett volna mondanom, hogy benne is élt és működött a zseni-tudat, ahogy minden magára adó íróemberben, s bár nála volt is valami alapja ennek, hogyan küzdött meg vele. El kellett volna mondanom, hogy mennyire tudott barát lenni, és mennyire lehetett a barátja lenni...

De ezek csak morzsák. Igen, ilyen és hasonló morzsákból akartam összeállítani valamilyen képet, ami valamennyire föl tudta volna idézni azt a Sziverit, aki valójában lehetett. Vagy – lehetett volna. Mára már megvan a maga megérdemelt utóélete: róla elnevezett Intézet kutatja életművét (s remélem, valóban kutatja) Veszprémben,

kortársai-barátai Sziveri-díjat alapítottak, s ítélnék oda évről-évre valamelyik fiatal tehetségnek, játsszák a drámáját és játsszák a róla szóló drámát (Az ember komédiája – Táborosi Margaréta érzékeny kegyetlen kitérő rendezésében), szóval, utóélete már van Sziverinek. A kérdés csak az, hogy hol van, vagy hova lett Sziveri – élete?

Zalán Tibor

E számunk szerzői

- Babics Imre** (1961) – költő, szerkesztő, Bakonyszűcs
- Babirák Hajnalka** (1958) – irodalomtörténész, kaukázológus, műfordító, költő, Budapest
- Bánki Éva** (1966) – író, irodalomtörténész, tanár, Budapest
- Barna Júlia** (1946) – nyugdíjas, Hajdúdorog
- Bartók Ágnes** (1981) – bölcsész, szociális munkás, Budapest
- Benedek Miklós** (1984) – költő, újságíró, szerkesztő, Topolya (Szerbia)
- Burján Gál Enikő** (1983) – festőművész, költő, Gyergyószentmiklós (Románia)
- Csik Mónika** (1978) – író, költő, szerkesztő, Szabadka (Szerbia)
- Csontos János** (1962) – író, költő, Budapest
- Csörsz István** (1942) – író, Budapest
- Fenyvesi Ottó** (1954) – író, költő, szerkesztő, műfordító, Lovas
- Ferdinandy György** (1935) – író, költő, kritikus, irodalomtörténész, Budapest
- Habos László** (1963) – író, szerkesztő, Budapest
- Hegyí Botos Attila** (1970) – költő-filozófus, alkotóművész, Budapest
- Jódal Kálmán** (1967) – író, Újvidék (Szerbia)
- Käfer István** (1935) – hungaroszlavakológus, Budapest
- Kalász István** (1959) – író, újságíró, Budapest
- Kállay Kotász Zoltán** (1969) – író, szerkesztő, Budapest
- Kiss Benedek** (1943) – költő, műfordító, Budapest
- Kollai István** (1980) – történész, Budapest
- Kovács Jolánka** (1958) – író, szerkesztő, műfordító, Muzsla (Szlovákia)
- Kovács katáng Ferenc** (1949) – író, műfordító, képzőművész, Oslo (Norvégia)
- Lábass Endre** (1957) – író, festő- és fotóművész, Budapest
- Lénárd Róbert** (1983) – író, rendező, Újvidék (Szerbia)
- Makkai-Kiss Nóra** (1957) – költő, hivatalnok, Dunakeszi/Budapest
- Mortitia Schaegebécourt** (Fekete J. József, 1957) – író, irodalomtörténész, újságíró, Zombor (Szerbia)
- Németh András** (1956) – költő, Budapest
- Németh Géza** (1944) – festőművész, Budapest
- Németh István Péter** (1960) – könyvtáros, költő, irodalomtörténész, Tapolca
- Nerhaft Antalné** (1940) – nyugdíjas, Budapest
- M. Pálffy Erika** (1977) – közgazdász, szakíró, műfordító Budapest
- Samu János Vilmos** (1977) – író, egyetemi docens, Zombor (Szerbia)
- Sándor Zoltán** (1973) – író, újságíró, szerkesztő, műfordító, Szabadka (Szerbia)
- Sebeők János** (1958) – író, publicista, Budapest
- Sinkovits Péter** (1946) – író, költő, újságíró, Zenta (Szerbia)
- Sóváradi Valéria** (1950) – képzőművész, Budapest
- Stanczik-Starecz Ervin** (1955) – író, műfordító, antropológus, tanár, Budatétény
- Stepanović Predrag** (1942) – író, műfordító, Szentendre
- Surján László** (1941) – orvos, politikus, Budapest
- Szögi Csaba** (1975) – író, költő, szerkesztő, Zenta (Szerbia)
- Szörényi László** (1945) – irodalomtörténész, kritikus, Budapest
- Tamási Orosz János** (1953) – költő, újságíró, Budapest
- Temesi Ferenc** (1949) – író, Budapest
- Toót-Holló Tamás** (1966) – író, szerkesztő, Budapest
- Wehner Tibor** (1948) – író, művészettörténész, Budapest
- Zalán Tibor** (1954) – költő, író, drámaíró, Budapest